

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.370/2023/3.

A felperes:

felperes

cím2

A felperes képviselője:

Hetzmann Ügyvédi Iroda

cím1

Az alperes:

alperes

cím4

Az alperes képviselője:

Papp-Zakor Ügyvédi Iroda

cím3

A per tárgya:

jóhírnév megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

20.P.20.112/2022/18.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, a felperes által az államnak fizetendő illeték összegét 72.000 (hetvenkétezer) forintra felemeli. Az ítélet fellebbezett rendelkezéseit egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából releváns tényállás szerint a felperes a Magyar Öttusa Szövetség tagja, egyben edzője. Az alperes leánya a Magyar Öttusa Szövetség keretein belül versenyez.

[2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes jóhívnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy

[3] 1. a Magyar Öttusa Szövetséghez intézett 2021. augusztus 17-ei levelében leírta, hogy

[4] - „ebben a körben felperes, mint felbújtó és az alkohol beszerzője központi szerepet játszott. Ez nem az első ilyen tevékenysége felperesnek, hiszen ismert az a tény is, hogy 2018.-ban Dublinban megrendezett Laser Run Világbajnokságot követően szintén kiskorú sportolók részvételével hasonló ünneplést rendezett, amelynek levezetése dublini kuplerájok látogatása volt.” - Továbbá ugyanebben a levélben azzal, hogy „az alperes valótlanul állította, hogy felperes volt az, aki felbujtott egy személyt, hogy abban az esetben, ha bizonyos edző folytatja a munkáját az alperes gyermekével, akkor az edzőt eltávolítják a tanuszkodából”.

[5] 2. Az alperes 2021. szeptember 16-án a Magyar Öttusa Szövetséghez küldött levelében írtakkal, miszerint „többszörösen szegyenbe hozta az Öttusa Szövetséget, több gyermek egészségét, testi épségét veszélyeztette a felperes”.

[6] Kérte az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől való eltiltására, valamint 500.000 forint sérelemdíj és a perköltség megfizetésére.

[7] Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:45. § (2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdés *a)*, *b)*, *c)*, *d)*, *e)* pontjára a sérelemdíj tekintetében pedig a 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdéseire hivatkozott.

[8] Az alperes írásbeli ellenkérelmében előterjesztett érdemi védekezése szerint a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[9] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A felperest az alperes javára 69.850 forint perköltség, az állam javára 66.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

[10] Határozatának indokolása szerint a pertárgy értékét – tekintettel arra, hogy a felperes jóhírneve megsértésének megállapítását, további jogsértéstől eltiltást és sérelemdíjban marasztalást is kért valóságos tárgyi keresethalmazatban – 1.100.000 forintban állapította meg, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés *b)* pontja, a 39. § (1)-(2) bekezdése és a 42. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján.

[11] Az alperesnek megítélt ügyvédi munkadíj, mint perköltség mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján állapította meg 55.000 forint + 14.850 áfa, összesen 69.850 forintban.

[12] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[13] Jogorvoslati kérelme az elsőfokú ítélet részben megváltoztatására, a javára megítélt perköltség 381.000 forintra felemelésére irányult. A másodfokú eljárásra perköltségként 127.000 forint ügyvédi munkadíjat és 15.000 forint fellebbezési illetéket számított fel a felperessel szemben.

[14] Megítélése szerint az elsőfokú ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(6) bekezdés, a 81. § és a 83. §, valamint az Ükr. 3. § (6) bekezdés rendelkezéseit.

[15] Az alperes kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a peradatokat nem vette kellő súllyal figyelembe az ügyvédi munkadíj megállapítása során. Az elsőfokú eljárás közelítőleg egy évig tartott. Az alperes jogi képviselője útján négy beadványt terjesztett elő és két tárgyaláson vett részt. A tárgyalások együttes időtartama hozzávetőleg két órát tett ki. A per folyamán a jogi képviselő személyes és írásbeli egyeztetést is folytatott a Magyar Öttusa

Szövetséggel; postán küldött beadványt a bíróság részére; adathordozót vásárolt és nyújtott be. Mindezek együttes költsége meghaladta a 20.000 forintot, amelyet tovább növelt a tárgyalásokra utazás költsége. Az általa készített beadványok terjedelme – ide nem értve a jogszabályok idézését – meghaladta a 30 oldalt. Az elsőfokú bíróság az e beadványokban részletezett érvek jelentős részét beépítette az ítéletbe.

[16] A felsorolt tényekhez képest az elsőfokú bíróság kizárólag a pertárgy értékét vette alapul a perköltség meghatározása során, noha lehetősége lett volna az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérni.

[17] Az alperes álláspontja szerint az ügy bonyolultságát nem a pertárgy értéke határozza meg, hanem a keresetlevéllel előterjesztett követelések összetettsége és az ezzel meghatározott jogvita, a felek ütköztetett érvei és az, hogy a bíróság mit ítél ebből alkalmasnak ítélet indoklására. A jelen esetben a felperes három önálló kereseti kérelmet terjesztett elő, amelyeket az első perfelvételi tárgyaláson kiegészített. A felperes érvelési dinamikáját követve több beadvány készítése és több tárgyaláson megjelenés volt szükséges. Ezért indokolt lett volna az Ükr. 3. § (6) bekezdés második fordulata szerinti eltérés alkalmazása.

[18] Az alperes megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított összeg mai viszonyok között egy egyszemélyes ügyvédi iroda egy napos működési költségét sem fedezi.

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[20] A fellebbezés érdemét tekintve alaptalan.

[21] A fellebbezés tartalmából következően az alperes az elsőfokú ítélet perköltségben marasztaló rendelkezését különböző eljárási szabályok megsértésére hivatkozva támadta.

[22] A másodfokú eljárásban a felülbírálatnak a kérelem, valamint annak jogi indokai is korlátját képezik. A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határozott fellebbezési kérelemnek ugyanis nemcsak arra kell kiterjednie, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben, hanem arra is, hogy milyen okból változtassa meg.

[23] Az alperes a Pp. 346. § (4)-(6) bekezdés, a 81. és 83. § rendelkezésének megjelölése ellenére azonban e jogszabályhelyekre vonatkozó jogi érvelést nem adott elő. Ezért az sem állapítható meg, hogy a perköltségről szóló rendelkezés milyen okból sérti a megjelölt jogszabályokat. Az érdemi vizsgálhatóság hiányában a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az Ükr. vonatkozó rendelkezései alapján bírálta felül az elsőfokú ítélet e részét.

[24] A fellebbező a 3. § (6) bekezdés rendelkezésének megsértésére hivatkozott, amely szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság a munkadíjat – különösen az ügy bonyolultsága esetén – az Ükr. 3. § (2)-(5)

bekezdésben meghatározott összegnél magasabb összegben is megállapíthatja. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

[25] A perköltség körébe csak a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és ahhoz szükségesen felmerült költségek tartoznak. Az okozatosság és a szükségesség fogalmai mentén esetről esetre dönthető el, hogy egy adott költségfajta vagy annak igényelt mértéke perköltségként figyelembe vehető vagy sem. Ennek megfelelően az érvényesíteni kívánt költség egy adott ügyben lehet szükséges egy másik ügyben azonban szükségtelen kiadás. A felszámítható jogi képviselői munkadíj meghatározása az Ükr. szerint alapvetően a felek szabad megállapodásán alapul és csak annak hiányában kell alkalmazni a 3. § rendelkezéseit [Ükr. 3. § (1) bekezdés].

[26] Az előbbiek alapján a polgári per elsőfokú szakaszában az Ükr. 3. § (2) és (3) bekezdése szerint kell meghatározni a jogi képviselő munkadíját. Annak alapja pedig a pertárgyérték. A 3. § (6) bekezdésébe foglalt szabály bizonyos esetekben a bíróság mérlegelésétől függővé teszi az ügyvédi munkadíj megállapítását. A nem a fél és jogi képviselője közötti megbízási szerződésen alapuló munkadíjszámítás fő szabálya az Ükr. 3. § (2)-(5) bekezdése szerint alakul. Az attól való, az Ükr. 3. § (6) bekezdésében foglalt eltérés pedig jogszabályi felhatalmazó rendelkezésen alapuló lehetőség a bíróság számára. Ezért önmagában az a körülmény, hogy adott esetben a bíróság döntésénél nem alkalmazta az Ükr. 3. § (6) bekezdésében foglalt szabályt, nem tekinthető eljárási szabálysértésnek, mert az eltérés a bíróság megítélésén alapuló lehetőség, ezért elmaradásának eljárási szabálysértésként azonosítása fogalmilag kizárt.

[27] A Fővárosi Ítéltábla ennek ellenére megvizsgálta a fellebbezésben előadott indokokat, mert a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja olyan rendelkezés felülbírálatát is megengedi, amelynek nem feltétele a jogszabálysértés.

[28] Az alperes által számba vett eljárási cselekmények és a perbeli eljárás, a képviselet ellátása egyaránt figyelembe veendőek a perköltségszámítás során. Az alperes azonban perköltségét nem a jogszabálynak megfelelő módon számította fel [Pp. 81. § és 82. § (3) bekezdés] és az elsőfokú bíróság sem az irányadó szabály alkalmazásával döntött a perköltségről.

[29] A per tárgya személyiségi jogi igényérvényesítés, a felperes két alkalommal bekövetkezett jogsértésre hivatkozva kérte jóhírnévhez fűződő joga megsértésének megállapítását. A megállapítás mellett több jogkövetkezmény alkalmazását is indítványozta, amelyek között a sérelemdíjkövetelést 500.000 forintban határozta meg.

[30] Az Itv. 40. § (1) bekezdése szerint, ha a fél egy eljárásban egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényeit érvényesíti, az eljárás tárgya értékének megállapításakor - a járulékok figyelmen kívül hagyásával - az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni. A Kúria Itv. 40. § (1) bekezdését értelmező precedens határozatai szerint, ha a felperes személyiségi jogsértés miatt egy keresetben objektív és szubjektív szankciót együttesen érvényesít, az a perérték meghatározása szempontjából egységes keresetnek minősül és főszabályként az összecszerűen meghatározott szubjektív szankciót (sérelemdíj) kell az illeték alapjaként figyelembe venni. A meg nem

határozható perérték csak akkor vehető figyelembe, ha az így számított érték meghaladja a pénzbeli követelést (a Kúria Pfv.20.558/2015/3., Pfv.IV.20.991/2016/4., Pfv.IV.21.161/2022/6. számú határozatai).

[31] A felperes valódi tárgyi keresethalmazatban álló kereseteiben az objektív szankció mellett az elsőfokú eljárásban 5.000.000 forint sérelemdíjat is érvényesített. Két keresetéhez képest az Itv. 39. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti, meg nem határozható pertárgy értéke összességében magasabb (1.200.000 forint), mint a meg nem határozható pertárgyérték alapjának és a sérelemdíj követelésnek az együttes értéke (1.100.000 forint), ezért a pertárgy értékeként a magasabb összeget kell figyelembe venni.

[32] Ezeknek az adatoknak alapulvételével az elsőfokú bíróságnak a pertárgy értékét az előbbieket szerint kellett volna megállapítania 1.200.000 forintban.

[33] Ennek azonban nem a perköltség, hanem az eljárási illeték meghatározása szempontjából kellett jelentőséget tulajdonítani a következők miatt.

[34] Az alperes – a féllel kötött megbízási szerződés hiányában – az Ükr. 3. § (3) bekezdés alapján igényelhetette perköltsége megállapítását, amelynek értelmében – amennyiben a pertárgy értéke nem az érvényesített követelés összegétől függ – a munkadíj minden megkezdett tárgyalási óránként, valamint az ügyvédnek az eljárást megelőző és a tárgyaláson kívül végzett igazolt tevékenységéért óránként 6000 Ft, de legalább 12 000 Ft.

[35] A perköltség felszámítása során a jogi képviselőnek szolgáltatnia kell azokat az adatokat, amelyekből a jogszabályra utalással meghatározott perköltségigény kiszámítható. A képviselet ellátására fordított időtartamot, a munkaórák számát a félnek kell megjelölnie, az nem a bíróság által hivatalból figyelembe veendő adat. A felszámítás hiányában arra kell következtetni, hogy a felszámításra nem a jogszabálynak megfelelő módon került sor. A Pp. 82. § (3) bekezdése szerint ugyanis a bíróság a perköltség összegét a felszámítás és az ahhoz csatolt okiratok alapulvételével határozza meg. A felszámítani elmulasztott vagy a felszámítottnál magasabb összegű költséget a fél javára nem lehet figyelembe venni.

[36] Az alperes jogi képviselője a kifejtett tevékenységhez szükséges munkaórák számát nem jelentette be. A szükséges adatok szolgáltatása hiányában ezért elsőfokú perköltséget sem lehetett volna megítélni számára. Figyelemmel azonban arra, hogy a felperes az ítélet e részét fellebbezéssel nem támadta, azt értelemszerűen a felülbírálat sem érinthette.

[37] Az Ükr. 3. § (6) bekezdése – különösen az ügy bonyolultsága esetén – kétségtelenül lehetővé teszi a munkadíjnak a (2)-(5) bekezdésben meghatározott összegnél magasabb összegben való megállapítását. Azonban ilyen eltérés alapja is csak a fél által szabályosan előterjesztett munkadíj felszámítás lehet, amelynek hiánya a jelen esetben kizárta az ítélet részbeni megváltoztatását.

[38] A megváltoztatásra kizárólag a hivatalból vizsgálendő illeték összege tekintetében került sor. A másodfokú bíróság az állam javára teljesítendő illeték összegét a [31]-[32] bekezdésben kifejtettek szerint 72.000 forintra emelte.

[39] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[40] A felperes a másodfokú eljárásban perköltségének megtérítését nem igényelte, ezért fel sem merült az e tárgyban való rendelkezés.

[41] Az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján a saját pervesztességére eső, egyebekben lerótt fellebbezési illetéket pedig a sikertelenül fellebbező alperesnek kell viselnie.

Budapest, 2023. szeptember 26.

Dr. Kovács Helga s.k.

a tanács elnöke, előadó

Dr. Kovács Éva s.k.

bíró

Dr. Mózsik Tímea s.k.

bíró